

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap
Specialpedagogik

Kursplan

Kognitiva och specialpedagogiska perspektiv på språk-, läs- och skrivutveckling

Kurskod: SPAKL1
Kursens benämning: Kognitiva och specialpedagogiska perspektiv på språk-, läs- och skrivutveckling
Cognitive and special education perspectives on language, reading, and writing development

Högskolepoäng: 7.5

Utbildningsnivå: Avancerad nivå

Successiv fördjupning: Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav (A1N)

Huvudområde:
SQA (Specialpedagogik)

Beslut om fastställande

Kursplanen är fastställd av Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2026-01-28 och gäller från höstterminen 2026 vid Karlstads universitet.

Behörighetskrav

Lärarexamen omfattande minst 180 hp alternativt 30 hp inom samhällsvetenskap eller beteendevetenskap på G2F-nivå eller högre. Gymnasiets Svenska kurs B/3 eller Svenska som andraspråk kurs B/3 samt Engelska kurs A/6. Motsvarandebedömning kan göras.

Lärandemål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

1. kritiskt reflektera över språk-, läs- och skrivutveckling samt kognitionsvetenskapliga och specialpedagogiska perspektiv på undervisning och lärande,
2. identifiera och analysera barns och elevers språk-, läs- och skrivsvårigheter samt kritiskt

reflektera över specialpedagogiska arbetssätt och interventioner på individ-, grupp- och skolenivå,

3. kritiskt reflektera över lärarens roll i arbetet med att skapa inkluderande och tillgängliga lärmiljöer,

4. självständigt planera och tillämpa metoder för att observera, kartlägga, dokumentera och främja barns språk-, läs- och skrivutveckling, samt

5. tillämpa och kritiskt värdera metoder och verktyg för språk-, läs- och skrivundervisning inklusive digitala och analoga strategier

Innehåll

Kursens syfte är att ge fördjupade kunskaper om barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling utifrån kognitionsvetenskapliga och specialpedagogiska perspektiv. Vidare behandlas och fördjupas förmågan att kritiskt analysera, förebygga och åtgärda svårigheter samt främja inkluderande arbetssätt och tillgängliga lärmiljöer som möter olika förutsättningar hos elever i grundskolan såväl som i den anpassade grundskolan. I kursen ingår fältstudier.

Kursen behandlar:

- Aktuell forskning om språk-, läs- och skrivutveckling samt kognitionsvetenskapliga och specialpedagogiska perspektiv på lärande.
- Teorier om läs- och skrivsvårigheter/dyslexi: definitioner, orsaker, konsekvenser och samband med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt intellektuell funktionsnedsättning.
- Vetenskapligt förankrade undervisningspraktiker, specialpedagogiska arbetssätt och interventioner för att förebygga och åtgärda svårigheter.
- Planering och användning av observation, kartläggning, analys av lärmiljöer och pedagogisk dokumentation.
- Undervisningsmetoder för tidig läs- och skrivinlärning: phonics-baserade versus helordsmetoder,.
- Analoga och digitala verktyg, assisterande teknik samt alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument.

Examination

Lärandemål 1, 4 och 5 examineras dels genom individuell skriftlig inlämningsuppgift, dels genom individuell muntlig redovisning.

Lärandemål 2 och 3 examineras genom individuell muntlig redovisning vid seminarium.

Om studenten har ett beslut från Karlstads universitet om riktat pedagogiskt stöd på grund av dokumenterad funktionsnedsättning har examinator rätt att ge studenten en anpassad examination eller att låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Betyg

Kursen bedöms enligt betygsskalan Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kvalitetsuppföljning

Under och efter kursen sker en uppföljning av måluppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen. Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas i enlighet med gällande regelverk. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

Kursbevis

Kursbevis utfärdas på begäran.

Övrigt

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.